

80 ANYS

DESPRES DE LA CASA DE TERME, A LA CASA DE LA VILA ACTUAL

P. Carbonell i Grau.

El dia 30 de juny del 1893, va ésser beneït i inaugurat, l'edifici actual de la Casa de la Vila i les Escoles Públiques en els baixos de l'edifici. No cal pas que remarcuem l'importància d'aquest acte, que culminava una etapa de la història de Ribes, i n'iniciava una altre, que havia de veure l'expansió definitiva del nostre poble pel pla de Les Planes.

Si girant els ulls enrera contemplem una mica d'història local, pel que fa referència al tema que ens ocupa, veurem com els nostres avantpassats s'aplegaven, per tenir cura de l'administració local, en la Casa del Terme, vulgarment coneguda per la Casa de Sotarribes, i que ja en aquells temps s'habilitava com escola.

En aquella Casa, era on es reunien els cridats a menar les regnes de l'administració local, i on es prenién els acords encaminats a fomentar les obres morals i materials que més convenien al progrés del poble. Es des d'allà, que s'acordà construir la primera palanca per passar a peu eixut la riera, palanca que donà nom a l'exuberant Pi de les dues branques. Allà es prengué l'acord d'ampliar l'església parroquial, afegint-hi la nau de la cúpula, el presbiteri i el campanar. Es allà on s'acordà construir la casa coneguda per l'Hostal, que ensiem que servia de xopluc i parador pels vianants, el seu arrendament contribuïa a sufragar les despeses del Comú. Fou en aquella casa on va determinar-se la construcció de l'Ermida de Sant Pau, inclús, fou des d'allà que va sortir una Comissió per anar a visitar a l'Excm. Sr. Bisbe de Barcelona, qui cobrava els delmes del terme, per negar-li, amb tot respecte, els drets que pretenia sobre el delma de la collita de garrofes que mai s'havia pagat i que

continuà sense pagar-se, i es des d'aquella Casa, que aprofitant la generositat d'un bon ribetà, s'acordà bastir el primer edifici destinat a Hospital, on més tard, l'any 1833, tenint en compte la poca capacitat de la Casa de Sotarribes, hi foren traslladades en una de les seves sales, les Escoles Públiques, i on es de suposar que també s'hi traslladà d'Ajuntament, segons el costum que hi havia de reunir-se en l'aula escolar, doncs era el Sr. Mestre qui exercia de Secretari. Per aquest trasllat, fou necessari fer obres de certa importància i com sigui que l'Ajuntament no tenia diners, precisà que un bon ribetà aportés la quantitat de cent lliures catalanes, a canvi de que se li concedís aprofitar les aigües que arreplegaven les teulades de la part de llevant de la Casa.

Entretant, esclatà la guerra civil dels set anys, i si bé l'escola continuà funcionant en el mateix lloc, el Consistori alternà les reunions entre Sitges i l'aula de l'Hospital, fins que acabada la guerra, l'Ajuntament quedà establert definitivament a l'Hospital, mes, com sigui que aquelles instal·lacions no podien abarcar d'una manera normal tots els serveis municipals, l'any 1846, un agrupament de veïns —a les seves costes— va reformar-la per tal de fer-la suficientment apta a les funcions administradores. Però van passant els anys i la instituó dels Jutjats Municipals i Fiscalies i el desenvolupament que les lleis han donat a la Instrucció pública, entre altres atribucions conferides als Ajuntaments, fan del tot indispensable la construcció o habilitació adequada d'edificis capaços d'agrupar tots aquèsts serveis, hi això ho consideren aquells homes, sense que els espanti l'augment considerable que havien d'experimentar els minso pressupostos d'aquells

temps. I arribem a l'any 1885 i veiem que l'Ajuntament precisant d'una nova Casa Consistorial i Escoles Públiques, contracta la compra d'uns solars en terrenys del Sr. Pere Puig i Vallés i al 1887 decideix adquirir més solars per adjuntar-los als adquirits dos anys abans. Al 1890, s'acorda la construcció de la Casa Capitular i tres Escoles Públiques en l'anomenada Plaça de la Constitució de l'Eixample, avui Plaça Marcer, projectes que per diverses qüestions no es porten a cap, però com sigui que la necessitat persistia i tenint en compte que l'estat de conservació de l'edifici exigia considerables despeses, l'Ajuntament que llavors presidia el Sr. Pere Cuadras Fexes, reunit en sessió el 12 de juliol del 1890 amb tots els regidors, decideix la seva reforma i encarreguen a l'arquitecte Sr. Bonaventura Pollés, un reconeixement a fons de l'edifici, i que presentí com més aviat millor, el projecte d'ampliació si aquesta es possible, juntament amb els corresponents plànols, pressupost i memòria, i el dia 31 d'octubre del 1891 a les dues de la tarda, l'Ajuntament reunit en sessió extraordinària i amb l'assistència dels senyors regidors Pere Miret, Magí Giralt, Rossend Ferrer, Pau Cuadras, Joan Massó, Pere Vallverdú, Pere Coll i Pau Esteve, juntament amb el Secretari Sr. Josep Bosch, presidits pel Sr. Batlle En Pere Cuadras Fexes, aprobà per unanimitat el projecte de la reformà de la Casa Consistorial i Escoles Públiques, que presentà l'Arquitecte Sr. Pollés acompanyat de la Memòria i Pressupostos. Tot plegat devia ser tan complexe i es devien volguer fer les coses tan ben fetes, que foren precisades dues sessions per estudiar, resoldre i aprobar aquella qüestió de les Cases Consistorials. Després d'un extens parlament del senyor Batlle, exposant i explicant amb tot detall Memòria, Plànols i Pressupostos, que ja havem dit que foren aprovats per unanimitat, encara calia resoldre el punt espinós de la seva financiació. El Sr. Pere Cuadras exposà el seu criteri, de que emprats per la llei, es podria portar a terme un emprèstit-suscripció, amortitzable dintre els quinze anys que marca la Llei, gravant solament els Pressupostos amb una consignació anual de 3.000 a 3.500 pesetes. Com a nota curiosa, afegirem que alguns regidors feren constar que en el projecte s'havia omés un detall: la construcció d'uns grans dipòsits per recollir l'aigua de pluja necessària pel servei de la Casa i de les famílies que havien d'habitar-la. Esmenada aquesta omisió, el projecte es va exposar al públic durant 20 dies,

perquè tots els veïns, poguessin examinar-lo i presentar les reclamacions que creguessin oportunes.

El 26 de juny del 1892, el Sr. Alcalde va reunir un bon nombre de ribetants, explicant-los els projectes i animant-los a que prestessin el seu concurs a l'obra de tots que s'anava a portar a terme, i el 30 de juny del 1893, —un any després— tingué lloc la seva benedicció i inauguració en un gran acte, dintre el marc esplèndid de la Festa Major de Sant Pere.

A les sis de la tarda, es reuniren en el local que provisionalment hi havia instal·lades les oficines municipals, l'Ajuntament en ple, presidit pel seu Batlle Sr. Pere Cuadras Fexes, amb els Srs. Josep Jacas Colomer, jutge municipal; en Miquel Ferrer i Parera, batlle de Vilanova i la Geltrú; en Bonaventura Julià i Massó, secretari de l'Ajuntament de Sitges en representació del seu Alcalde, juntament amb el regidor Francesc Martínez; en Joan Roig Marcer, en Josep Bertran Miret i en Francesc Vidal Bolet, de la Junta Local d'Instrucció Pública; en Marià Marcer i Puig, en Josep Comas Milà; l'Isidre Raventós Giralt i en Joan Riquart Rossell, vocals de la Junta Municipal d'Associats; en Joan Mata Llopis, en Josep Mestre Mestre, en Francesc Cuadras Massó; i en Josep Puig Miró ex-regidors del Consell Municipal anterior; en Josep Carreras González i en Josep Roig Montaner, de la Junta d'Obra de la Parròquia; en Joan Braguer Roger i en Joan Fabré Oliver, director i redactor del «Diario de Villanueva y Geltrú», en Manuel Tomás de «El Pueblo» també de Vilanova; en Sebastià Sans Bori enviat per «El Eco de Sitges», conjuntament amb els propietaris més contribuents, obligacionistes de l'emprèstit municipal i altres persones invitades, que en comitiva oficial es dirigiren al nou edifici, apositant-se en el senyorial Saló de Sessions.

Poc després, arribaren en processó i creu alçada, els clergues parroquials, acompanyats per alguns sacerdots veïns i de la Junta d'Obra de la Parròquia, amb totes les banderes i penons de les diverses associacions, essent rebuts en la porta principal per tota la Corporació i acompanyats al Saló de Sessions, on hi havia preparat un petit altar per la cerimònia de la benedicció.

Tot seguit començà l'acte oficial amb unes paraules del Sr. Batlle, qui ressaltà

que en poc temps havia tingut la joia de presidir tres actes de gran importància per l'esdevenir del poble: la inauguració de l'Aixample, la del Pont de Ferro i ara el de la benedicció i inauguració de la Casa del Poble i Escoles Públiques. Donà les gràcies a tots els que hi havien contribuït, especialment als ribetans que des de Cuba havien enviat el seu óbal a la subscripció per el rellotge públic. Seguidament, el Sr. Secretari llegí l'Acta senyalada amb el núm. 51 que fa referència a la sessió extraordinària de l'Ajuntament, celebrada el 31 d'octubre del 1891, en la que es prengué l'acord d'efectuar la reforma, o potser millor dit, reconstrucció de la Casa de la Vila. Després de llegida l'Acta, el Sr. Vicari de la Parròquia Mn. Pere Bonastre, recità una poesia alusiva a l'acte, titulada CASA DE TERME... ANY 1893. També prengué la paraula el farmacèutic Sr. Josep Bertran i Miret qui, en un vibrant discurs ple de ribatanisme, enaltí l'obra a punt d'inaugurar-se. Seguí al Sr. Bertran en l'ús de la paraula, el tinent d'alcalde Sr. Pere Miret Cerdà, que va llegir una patriòtica poesia, prenent per lema els emblemes de la façana de l'edifici. Finalment, tocà el torn al Sr. Rector Mn. Rossend Ribera, en mig de gran espectació, doncs tenia fama

de saber parlar, i diuen les cròniques, que va pronunciar «amb severa i religiosa entonació, un eloqüentíssim discurs, quins elevats conceptes i frase castissa, varen posar una vegada més de relleu la seva vasta erudició, essent objecte de felicitacions i elogis a l'acabar».

Seguidament, el Sr. Rector assistit dels vicaris i dels sacerdots assistents a l'acte, va resar les oracions de rúbrica, beneint el Saló de Sessions i totes les altres estances de l'edifici que recorregueren juntament amb la Corporació Municipal i invitats i ja de retorn al Saló de Sessions, el Sr. Batlle donà les gràcies a tots els assistents i els clergues de la Parròquia entonaren un «Te Deum», retornant seguidament i en processó al temple parroquial, donant-se oficialment per acabat l'acte, i dic oficialment puig que fora de programa, l'Ajuntament obsequià en el despatx del Sr. Alcalde als representants dels pobles veïns i de la premsa i demés invitats forasters, amb un «modest refresc».

D'aquesta inauguració fa 80 anys, i aquest edifici bastit amb tant d'amor pels nostres avís, continua essent l'orgull dels seus nés i l'admiració de tots els forasters que ens visiten.

